

Försäljning av tobaksfria nikotinprodukter till konsumenter

Du som vill sälja tobaksfria nikotinprodukter till konsumenter ska först anmäla detta till kommunen eller i vissa fall till Folkhälsomyndigheten.

Det här informationsbladet är en sammanfattning av en del saker som du behöver tänka på. Men det är viktigt att du känner till alla regler som gäller för verksamheten.

Definitioner

- En tobaksfri nikotinprodukt innehåller nikotin men inte tobak, och är avsedd för konsumtion.
- Detaljhandel är försäljning till konsumenter.
- Ett försäljningsställe är ett fysiskt försäljningsställe eller en webbplats för detaljhandel.
- Ett fysiskt försäljningsställe är en viss lokal eller ett annat avgränsat utrymme för detaljhandel, vanligen en fysisk butik

Du behöver anmäla försäljningen

Om du ska sälja i en fysisk butik lämnar du in anmälan till den kommun där butiken ligger. Om du vill sälja via en webbutik och saknar en fysisk butik, lämnar du in anmälan till den kommun där företaget har sitt säte.

Om företaget inte har något säte i Sverige ska du göra anmälan till den kommun där företaget har ett fast driftsställe.

Om du saknar ett säte eller fast driftställe för näringsverksamhet i Sverige ska du anmäla försäljningen till Folkhälsomyndigheten.

Du måste lämna in ett egenkontrollprogram

I anmälan till kommunen eller Folkhälsomyndigheten ska du bifoga ett egenkontrollprogram. Där ska det framgå vilka rutiner du och din personal har för att verksamheten ska följa lagen, både vad gäller försäljningen och den övriga hanteringen av produkterna.

Åldersgränsen är 18 år

Tobaksfria nikotinprodukter får inte säljas eller lämnas ut i näringsverksamhet till någon som inte fyllt 18 år. Den som säljer eller lämnar ut en tobaksfri nikotinprodukt ska vara säker på att mottagaren har fyllt 18 år, så det måste gå att kontrollera personens ålder. Det gäller även om produkten säljs via till exempel en automat, webbutik eller obemannade butiker. Om man misstänker att produkten ska lämnas vidare till någon under 18 år får den inte lämnas ut.

På försäljningsstället ska det finnas tydlig och synbar information om att det är förbjudet att sälja eller lämna ut tobaksfria nikotinprodukter till någon som inte fyllt 18 år.

Märkning

På förpackningar till tobaksfria nikotinprodukter ska det bland annat finnas en innehållsdeklaration och en så kallad hälsovarning som upplyser om hälsoriskerna med att använda nikotin.

Mer information om märkning finns i lagen om tobaksfria nikotinprodukter, i förordningen och föreskrifterna som är kopplade till lagen och på Folkhälsomyndighetens webbplats.

Brister i produkten

Om du som detaljhandlare upptäcker brister i produkten ska du omedelbart kontakta Folkhälsomyndigheten. Det kan exempelvis vara att produkten inte är säker, att den inte håller god kvalitet eller att den på annat sätt inte uppfyller kraven i lagen eller de tillhörande föreskrifterna.

Marknadsföring

Vid marknadsföring av tobaksfria nikotinprodukter till konsumenter ska du som näringsidkare vara måttfull. Reklam eller andra marknadsföringsåtgärder får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmana till bruk av tobaksfria nikotinprodukter. Den får inte heller rikta sig särskilt till unga. För mer information om regler gällande marknadsföring se Konsumentverkets webbplats.

Tillsyn och kontrollköp

- Kommunen, Polismyndigheten och Folkhälsomyndigheten kan utföra tillsyn, alltså kontrollera att du sköter verksamheten så att lagkraven följs.
- Kommunen, Polismyndigheten och Folkhälsomyndigheten har rätt att få de upplysningar och dokument som behövs för tillsynen. Under tillsynen har de också rätt att få tillgång till alla lokaler som hör till verksamheten.
- Kommunen och Folkhälsomyndigheten får ta ut en avgift för tillsynen.
- Kommunen har även rätt att göra kontrollköp för att se till att du och din personal sköter ålderskontrollen när ni säljer tobaksfria nikotinprodukter.

Viktigt att följa reglerna

Om reglerna inte följs kan kommunen förbjuda dig att sälja produkterna. Om bristen inte är tillräckligt allvarlig för ett förbud kan kommunen istället ge dig en varning eller ett föreläggande om att du måste åtgärda bristerna.

Den som säljer eller lämnar ut tobaksfria nikotinprodukter till någon som inte har fyllt 18 år kan dessutom dömas till böter eller fängelse.

Det är därför viktigt att du som näringsidkare har rutiner i verksamheten som säkerställer att reglerna följs.

Viktigt att tänka på

Du behöver anmäla till kommunen innan försäljning får påbörjas. I vissa fall ska försäljningen istället anmälas till Folkhälsomyndigheten, beroende på hur produkterna ska säljas.

Lämna in ett egenkontrollprogram tillsammans med anmälan.

Ändringar i verksamheten ska du anmäla till kommunen eller i vissa fall till Folkhälsomyndigheten utan dröjsmål.

Det är olagligt att sälja eller lämna ut tobaksfria nikotinprodukter till någon som är under 18 år.

På försäljningsstället ska det finnas ett tydligt och synbart meddelande om 18-årsgränsen.

Kommunen, Polismyndigheten och Folkhälsomyndigheten får utföra tillsyn.

Kommunen får göra kontrollköp.